

Сусветны дзень здароўя 2022 г.: наша планета, наша здароўе

Ці можам мы ўявіць сабе свет, у якім кожнаму будзе даступнае чыстае паветра, вада і ежа? У якім эканоміка будзе пастаўлена на службу здароўю і дабрабыту? У якім гарады будуць прыдатныя для паўнавартаснага жыцця, а людзі будуць адказна ставіцца ў сваім здароўі і здароўю планеты?

У Сусветны дзень здароўя 2022 г., на фоне працяглай пандэміі, планетарнага экалагічнага крызісу, націску такіх захворванняў, як рак, астма і хваробы сэрца, СААЗ мае намер звярнуць увагу сусветнай супольнасці на тэрміновыя дзеянні, неабходныя для абароны здароўя чалавека і планеты, і ўмацаваць рух за стварэнне грамадства, арыентаванага на дабрабыт чалавека.

Паводле ацэнак СААЗ, прычыны экалагічнага характару, якія прадухіляюцца, штогод забіраюць жыцці 13 мільёнаў чалавек у

свеце. Да іх адносяцца і кліматычны крызіс – самая вялікая пагроза здароўю чалавека. Кліматычны крызіс з'яўляецца таксама крызісам у галіне аховы здароўя.

Кліматычны крызіс і крызіс у галіне аховы здароўя выкліканы нашымі палітычнымі, сацыяльнымі і эканамічнымі рашэннямі. У выніку спальвання выкапняў відаў паліва больш за 90% людзей дыхаюць шкодным для здароўя паветрам. З павышэннем глабальных тэмператур усё хутчэй і далей распаўсюджваюцца хваробы, якія перадаюцца камарамі. Экстрэмальныя з'явы надвор'я, дэградацыя зямель і дэфіцыт вады прыводзяць да вымушанага перамяшчэння і людзей і пагаршэння іх здароўя. Забруджвальныя рэчывы і пластык пранікаюць у самыя глыбіні сусветнага акіяна, на схілы высокіх гор, а таксама ў сістэмы вытворчасці харчовых прадуктаў. Вытворчасць шкодных для здароўя прадуктаў харчавання і напояў з высокай ступенню перапрацоўкі, на долю якога прыпадае трэць парніковых газаў ва ўсім свеце, якія выкідваюцца ў атмасферу, прыводзіць да масавага захворвання атлусценнем, выклікае рост колькасці анкалагічных і сардэчна-сасудзістых захворванняў.

У межах кампаніі «Наша планета, наша здароўе» СААЗ мае намер заклікаць урады і грамадскасць распаўсюджаць інфармацыю аб тым, што яны робяць для абароны планеты і свайго здароўя і пабудовы грамадства дабрабыту.

Што можна зрабіць для абароны планеты і здароўя?

Урада:

- Пры прыняцці любых рашэнняў удзяляць першачарговую ўвагу забеспячэнню дабрабыту чалавека і экалагічнай стабільнасці ў доўгатэрміновай перспектыве.
- Зрабіць дабрабыт цэнтральным прынцыпам працы ўсіх кампаній і арганізацый, галоўнай мэтай сацыяльнай і прыродаахоўнай дзейнасці.
- Адмовіцца ад здабычы выкапнёвага паліва. Спыніць

разведку і асваенне новых радовішчаў выкапнёвага паліва і ажыццяўляць стратэгіі ў галіне вытворчасці і выкарыстання чыстай энергіі.

- Спыніць субсідаванне выкапнёвага паліва. Пераарыентаваць субсідыі на мэты грамадскай аховы здароўя.
- Абкладаць падаткам тых, хто забруджвае навакольнае асяроддзе. Стварыць стымулы для скарачэння вугляродных выкідаў.
- Выконваць Рэкамендацыі СААЗ па якасці паветра.
- Забяспечыць электразабеспячэнне ўстаноў аховы здароўя з аднаўляльных крыніц энергіі.
- Зніжаць узровень забруджвання паветра для скарачэння цяжару такіх хвароб, як інсульт, сардэчна-сасудзістыя захворванні, рак лёгкіх, а таксама хранічныя і вострыя рэспіраторныя захворванні, уключаючы астму.
- Абкладаць падаткамі харчовыя прадукты і напоі, якія падвяргаюцца інтэнсіўнай перапрацоўцы і ўтрымоўваюць вялікую колькасць солі, цукроў і шкодных для здароўя тлушчаў.
- Ажыццяўляць палітыку па скарачэнні аб'ёму харчовых адходаў.
- Пераарыентаваць сельскагаспадарчыя субсідыі на падтрымку экалагічна ўстойлівага вытворчасці здаровых прадуктаў харчавання.
- Пры ўладкаванні гарадскіх тэрыторый ствараць зялёныя зоны, якія садзейнічаюць фізічнай актыўнасці і падтрыманню псіхічнага здароўя.
- Выразна заявіць аб сваіх намерах! Далучыцца да праграмнай заявы СААЗ аб ахове навакольнага асяроддзя.
- Тытунь забруджвае планету і нашыя лёгкія. Фарміраваць бяздымнае гарадское асяроддзе і абкладаць падаткамі тытунёвыя вырабы.
- Выпрацаваць меры палітыкі, накіраваныя на скарачэнне аб'ёму адходаў і пластыка.
- У мэтах павышэння гатоўнасці да кліматычнага крызісу і супрацьдзеяння яму прадугледзець у планах і стратэгіях па барацьбе са змяненнем клімату меры па ахове

псіхічнага здароўя і псіхасацыяльнай падтрымцы насельніцтва.

Кампаніі:

- Выключаць святло ў памяшканнях пасля заканчэння працоўнага дня.
- Па магчымасці ўводзіць выдалены рэжым працы.
- Адмовіцца ад выкарыстання прадуктаў харчавання з высокай ступенню перапрацоўкі і фасаванай харчовай прадукцыі пры арганізацыі харчавання супрацоўнікаў.
- Скарачаць выкіды парніковых газаў у працэсе дзейнасці.
- Абараняць, прапагандаваць і падтрымліваць грудное гадаванне. Грудное малако – здоравае харчаванне маляняці, якое не наносіць шкоду навакольнаму асяроддзю.
- Забяспечваць доступ работнікаў да бяспечнай вады.

Медыцынскія работнікі і ўстановы аховы здароўя:

- Садзейнічаць намаганням па скарачэнні аб'ёму медыцынскіх адходаў.
- Прапаноўваць у медыцынскіх установах харчовую прадукцыю мясцовай вытворчасці і забяспечваць здаровы рацыён харчавання, скарачаючы спажыванне газаваных напояў, а таксама прадуктаў з высокай ступенню перапрацоўкі і фасаванай прадукцыі.
- Забяспечыць дэкарбанізацыю медыцынскіх устаноў.
- Вызначыць магчымасці для зберажэння энергіі.
- Забяспечваць медыцынскія ўстановы бяспечнай і чыстай вадой.
- Садзейнічаць закупцы экалагічнай прадукцыі, якая можа быць лёгка перапрацавана або выкарыстана паўторна.
- Актыўна выступаць за першачарговы ўлік інтарэсаў здароўя ва ўсіх аспектах кліматычнай палітыкі.

Кіраўнікі гарадоў:

- Падвышаць энергаэфектыўнасць будынкаў.
- Развіваць нізкавугляродны грамадскі транспарт.

- Пракладаць новыя веласіпедныя і пешаходныя дарожкі.
- Абараняць біяразнастайнасць, разбіваць новыя паркі і сады.
- Пераводзіць камунальныя прадпрыемствы на аднаўляльныя крыніцы энергіі.
- Забяспечваць даступнасць недарагой чыстай энергіі для маламаёмасных сем'яў і медыцынскіх устаноў.
- Наладжваць партнёрскае ўзаемадзеянне з мясцовай дзелавой супольнасцю ў падтрымку экалагічнай устойлівасці.
- Рэгуляваць маркетынг нездаровых прадуктаў харчавання і напояў у грамадскіх месцах.

Прыватныя асобы:

- Наша планета, наша здароўе: падзяліцеся сваёй гісторыяй
- Выказвайцеся, патрабуйце прыняцця мераў па барацьбе са зменай клімату для абароны вашага здароўя.
- Дзейнічайце, натхняйце іншых, падтрымлівайце наш план з пяці пунктаў:
 1. Прынамсі раз у тыдзень дабірайцеся да працы пешшу або на ровары. Аддайте перавагу грамадскі транспарт.
 2. Карыстайцеся паслугамі пастаўшчыка электраэнергіі з аднаўляльных крыніц; не награвайце паветра ў памяшканнях вышэй за 21,5 ° C; сыходзячы з пакоя, выключайце святло.
 3. Набывайце свежыя прадукты ў мясцовых вытворцаў і адмоўцеся ад прадуктаў і напояў з высокай ступенню перапрацоўкі.
 4. Тытунь забівае і забруджвае навакольнае асяроддзе. Адмоўцеся ад ужывання тытуню.
 5. Купляйце менш вырабаў з пластыка, карыстайцеся пакетамі для прадуктаў, прыдатнымі для паўторнага выкарыстання.